

Dosarul nr. 2r-120/24
2-22122843-01-2r-05032024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – T. Balan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, V. Mihaila, V. Cotorobai

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Lilian Osoian, în interesele Marianei Cuzuioc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Iarovoi împotriva Marianei Cuzuioc, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de către avocatul Lilian Osoian, în interesele Marianei Cuzuioc,

a c o n s t a t a t:

La 18 august 2023, Olga Oarovoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marianei Cuzuioc, prin care a solicitat încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea depusă de către Olga Iarovoi. S-a încasat de la Mariana Cuzuioc în beneficiul Olgăi Iarovoi împrumutul în sumă de 167 566 euro și dobânda de întârziere în sumă de 12 282 euro, iar în total suma de 179 848 euro, convertiți în lei moldovenești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii. D-a încasat de la Mariana Cuzuioc în beneficiul Olgăi Iarovoi cheltuieli de asistență juridică în sumă de 15 000 lei și taxa de stat în sumă de 25 000 lei. În rest acțiunea s-a respins.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 august 2023, avocatul Lilian Osoian, în interesele Marianei Cuzuioc, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 06 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Totodată, a solicitat repunerea în termen de declarare cu apelul.

Prin încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea avocatului Lilian Osoian, în interesele Mariane Cuzuioc, privind repunerea în termen de declararea apelului.

S-a repus Mariana Cuzuioc în termenul pentru declararea apelului împotriva hotărârii din 06 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Iarovi către Mariana Cuzuioc privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Cauza civilă s-a ridicat de la examinare în ordine de apel și s-a transmis în prima instanță pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererea de apel depusă de avocatul Lilian Osoian, în interesele Mariane Cuzuioc, și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 18 750 lei în original și ștampilat de instituția emitentă, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile, din momentul recepționării încheierii.

S-a explicat apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La data de 31 ianuarie 2024, avocatul Lilian Osoian, în interesele Mariane Cuzuioc, a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, în sumă de 3000 lei. Totodată, a solicitat eșalonarea plății taxei de stat.

Prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de avocatul Lilian Osoian, în interesele Mariane Cuzuioc, s-a restituit, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel. S-a remis apelantei cererea de apel, cu toate documentele anexate.

S-a restituit Mariane Cuzuioc taxa de stat achitată pentru cererea de apel declarată, în sumă de 3000 lei conform notei de plată seria A 00531040735358 din 31 ianuarie 2024, eliberată de Serviciul Guvernamental de Plăți Electronice.

La 14 februarie 2024, avocatul Lilian Osoian, în interesele Mariane Cuzuioc, a declarat recurs împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivare a indicat că încheierea din 21 decembrie 2023 a instanței de apel a fost recepționată la 29 ianuarie 2024, iar cererea de apel motivată, precum și cererea de eșalonare a plății taxei de stat au fost depuse la 31 ianuarie 2024. Respectiv, instanța de apel eronat a interpretat prevederile Capitolului VIII al Codului de procedură civilă.

A menționat că potrivit art. 105 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă înștiințarea se expediază autorității publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin orice mijloc de comunicare, se asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor în proprie persoană este losoian@rambler.ru, la care nu a fost expediată nici o solicitare, dar a recepționat la o altă adresă de e-mail, care nu face parte din PIGD, recepționată la 29 ianuarie 2024, expediind un răspuns la adresa instanței „recepționat”, deci, termenul acordat de 15 zile urma a fi calculat din această zi.

De asemenea, reprezentantul recurentei a invocat că instanța de apel nu s-a expus în privința cererii de eşalonare a plății taxei de stat în instanța de apel.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de la fila dosarului 108, instanța de apel a expediat avocatului Lilian Osoian și Marianeii Cuzuioc, încheierea la 07 februarie 2024, prin poștă electronică, la 13 februarie 2024.

În circumstanțele date, instanța de recurs consideră recursul depus la 14 februarie 2024, în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Prin prisma art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă cu plata taxei de stat în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

După cum atestă actele cauzei, avocatul Lilian Osoian, în interesele Marianeii Cuzuioc, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 06 aprilie 2023 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru, fără achitarea taxei de stat.

Totodată, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea avocatului Lilian Osoian, în interesele Marianeii Cuzuioc, privind repunerea în termen de declararea apelului.

S-a repus Mariana Cuzuioc în termenul pentru declararea apelului împotriva hotărârii din 06 aprilie 2023 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Iarovoi către Mariana Cuzuioc privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Cauza civilă s-a ridicat de la examinare în ordine de apel și s-a transmis în prima instanță pentru întocmirea hotărârii integrale.

Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În speță, Completul de judecată reține că prin încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate întocmită în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile, din momentul recepționării încheieri. Totodată, apelanta a fost informată despre consecințele neexecutării încheierii.

La caz, se constată că, potrivit extrasului din poșta electronică anexată la materialele cauzei, încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la data de 12 ianuarie 2024, a fost transmisă la adresa electronică a avocatului Lilian Osoian și a apelantei Mariana Cuzuioc marianacuzuioc@gmail.com, lilian_osoian@bunpartener.md, ialtexgal@gmail.com (f. d. 86). Adresa electronică lilian_osoian@bunpartener.md se conține în mandatul Seria MA nr. 1888317 din 31 iulie 2023 întocmit de către avocatul Lilian Osoian, iar în cererea de apel nemotivată este indicată și adresa electronică ialtexgal@gmail.com a avocatului (f.d. 46, 47).

Materialele cauzei atestă că avocatul Lilian Osoian, recepționează corespondența de la adresa electronică ialtexgal@gmail.com, ori de la această adresă a expedit instanței de apel cerere pentru a face cunoștință cu materialele cauzei. (f.d. 58-59)

Respectiv, termenul de 15 zile acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor a început a curge din 13 ianuarie 2024 și a expirat la data de 29 ianuarie 2024 (zi de luni).

La data de 31 ianuarie 2024, avocatul Lilian Osoian, în interesele Mariane Cuzuioc, a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, în sumă de 3000 lei. Totodată, a solicitat eşalonarea plății taxei de stat.

Prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de avocatul Lilian Osoian, în interesele Mariane Cuzuioc, s-a restituit, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel. S-a remis apelantei cererea de apel, cu toate documentele anexate.

S-a restituit Mariane Cuzuioc taxa de stat achitată pentru cererea de apel declarată, în sumă de 3000 lei conform notei de plată seria A 00531040735358 din 31 ianuarie 2024, eliberată de Serviciul Guvernamental de Plăți Electronice.

În baza art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

Completul de judecată apreciază că instanța de apel, în mod întemeiat, a restituit apelantei Mariana Cuzuioc cererea de apel, dat fiind faptul că potrivit art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat, în condițiile legii. Apelanta, fiind înștiințată că în cazul nedeunerii în termen a apelului motivat și a dovezii de achitare a plății taxei de stat cererea va fi restituită, nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel.

Lipsit de temei juridic este argumentul reprezentantului recurenteii precum că încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la data de 29 ianuarie 2024, expediată de instanță la adresă de e-mail indicată în Programul integrat de gestionare a dosarelor, fiind confirmată primirea, deci termenul acordat de 15 zile urmează a fi calculat din această zi.

În conformitate cu art. 101 alin. (1) din Codul de procedură civilă cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Instanța de recurs atestă că avocatul Lilian Osoian a anexat la cererea de apel nemotivată, mandatul avocațional, în care este indicată adresa electronică lilian_osoian@bunpartener.md, iar în cererea de apel nemotivată este indicată și adresa electronică ialtexgal@gmail.com, la ambele, instanța de apel expediind încheierea din 21 decembrie 2023. În același timp, instanța de apel a expedit la adresa electronică a Marianeii Cuzuioc marianacuzuioc@gmail.com actul judecătoresc.

Confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau nu poate primi e-mailuri.

La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, la expedierea încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău la adresa electronică a avocatului Lilian Osoian și apelantei Marianeii Cuzuioc, la data de 12 ianuarie 2024 lipsesc. Astfel că, argumentul reprezentantului recurenteii precum că instanța de apel abia la 29 ianuarie 2024 a expedit actul judecătoresc, fiind recepționat la aceeași dată, va fi respins de către instanța de recurs ca neîntemeiat.

În corespundere cu prevederile art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a trimis actele de procedură avocatului, prin adresa electronică, indicată în mandat și în cererea de apel nemotivată depusă de acesta.

Totodată, Colegiul de recurs reține că faptul neexpunerii instanței de apel asupra cererii de eşalonare a plății taxei de stat, nu este un motiv de a admite recursul, ori reprezentantul apelantei a introdus această solicitare în cererea de apel motivată, care a fost depusă la 31 ianuarie 2024, după expirarea termenului de înlăturare a neajunsurilor, care este 29 ianuarie 2024.

În contextul dat, instanța de recurs remarcă că în conformitate cu art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, instanța de recurs la caz nu a stabilit încălcări ale normelor de drept procedural la emiterea încheierii recurate, prin urmare nefiind lezat dreptul recurentului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 al CtEDO.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Completul de judecată concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de avocatul Lilian Osoian, în interesele Marianeii Cuzuioc.

Se menține încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Iarovoii împotriva Marianeii Cuzuioc, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi